

Найістотніші наукові результати дослідження

В. Г. Редько,
доктор педагогічних наук,
завідувач відділу навчання іноземних мов
Інституту педагогіки НАПН України

Упродовж трьох років дослідження:

Уперше: а) *обґрунтовано:* дидактичну сутність міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності учнів 5–6 класів гімназій як стратегічну ознаку змісту компетентнісно орієнтованого навчання; дидактичні та методичні функції мовленнєвих ситуацій у процесі компетентнісно орієнтованого навчання іншомовного спілкування учнів 5–6 класів гімназій; концептуальні засади проектування, конструювання та апробації змісту сучасного шкільного підручника іноземної мови як полідидактичної моделі системи формування міжкультурної комунікативної компетентності учнів ЗЗСО; сутність критичного мислення як технології компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів-підлітків; б) *розроблено:* концептуальні засади цілей та змісту модельних навчальних програм з іноземних мов для 5–9 класів ЗЗСО; систему вправ і завдань для формування іншомовної міжкультурної комунікативної компетентності учнів 5–6 класів гімназій в аудіюванні, говорінні (діалогічне та монологічне мовлення), читанні та письмі; систему організації ситуаційного навчання іншомовного спілкування учнів 5–6 класів у процесі компетентнісно орієнтованого навчання.

Удосконалено: а) *методики:* формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності учнів 5–6 класів гімназій; використання навчально-мовленнєвих ситуацій у процесі компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів 5–6 класів гімназій; визначення рівнів сформованості, критеріїв оцінювання та показників сформованості міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності учнів 5–6 класів гімназій; б) *технології:* формування вмінь і навичок іншомовного спілкування в умовах використання компетентнісно орієнтованого навчання; організації ситуаційного навчання іноземної мови в умовах використання компетентнісної парадигми; конструювання змісту компетентнісно орієнтованого навчання учнів 5–6 класів гімназій на основі інтегрованого оволодіння іноземною мовою і культурою країни, мова якої вивчається; ситуаційного компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов; розвитку критичного мислення учнів 5–6 класів гімназій щодо компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів молодшого підліткового віку; проектування й конструювання змісту та структури сучасного шкільного підручника іноземної мови як засобу компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов; в) *методи розв'язання визначених проблем:* компетентнісного навчання (продуктивний, проблемно-пошуковий, інтерактивний); навчання у співпраці (ефективна співпраця й комунікація є базовими компонентами компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов); комунікативний (моделювання реального, живого спілкування); діяльнісний (розвиток умінь і

навичок учнів, застосування здобутих ними знань у практичних ситуаціях спілкування); особистісно орієнтований (урахування особистісних інтересів учнів та їхніх індивідуальних особливостей в оволодінні іноземною мовою); культурологічний (навчання іноземної мови через призму культури країни, мова якої вивчається, у порівнянні з культурою свого народу); діалогу культур (реалізується через міжкультурний компонент іноземної мови); ситуаційного моделювання (для моделювання конкретних ситуацій); рефлексивний (сприяє формуванню рефлексивних умінь учнів в оволодінні іноземною мовою та самооцінюванні результатів); г) *системи*: дидактичних засобів компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у 5–6 класах гімназії; вправ і завдань (мовних, умовно-мовленнєвих, мовленнєвих, комунікативних, ситуаційних), які сприяють становленню механізмів спілкування в рецептивних і продуктивних видах мовленнєвої діяльності.

Набули подальшого розвитку: а) *система вправ і завдань*, які сприяють становленню механізмів спілкування в рецептивних і продуктивних видах мовленнєвої діяльності; б) *система дидактичних засобів підручника*, зокрема видів вправ і завдань, які забезпечують формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності; в) *структура і зміст* краєзнавчого компонента у змісті навчання іноземних мов учнів початкової та основної школи; г) *дидактичні та методичні функції* мовленнєвих ситуацій як засобів компетентісно орієнтованого навчання іншомовного спілкування учнів 5–6 класів гімназій; д) *методичні функції* підручника у процесі компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов; е) *зміст, форми і методи* контролю та оцінювання іншомовних навчальних досягнень учнів початкової та основної школи; є) *зміст* ігрових технологій у теорії і практиці навчання іноземних мов учнів основної школи в умовах використання компетентісного підходу.

Упродовж 2020–2022 рр. опубліковано 236 наукових праць, у т.ч.: 1 навчально-методичний посібник, 3 модельні навчальні програми, 3 підручники, 1 збірник матеріалів науково-методичного семінару, 1 бібліографічний покажчик, 49 статей (у т.ч. у Web of Science – 2, Scopus – 1), 132 матеріали конференцій і тези. Підготовлено рукописи: монографії, методичного посібника і методичних рекомендацій. Взято участь у 82 науково-практичних заходах. В освітню практику упроваджено 56 результатів дослідження.

Навчально-методичний комплект «Навчально-методичне забезпечення змісту компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів початкової школи» (автори: Редько В.Г., Полонська Т.К., Пасічник О.С., Горошкін І.О. та ін.) відзначено Золотою медаллю XI Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти» (2020 р.). Комплект дидактичних і методичних засобів компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів початкової школи (автори: Редько В.Г., Полонська Т.К., Пасічник О.С., Горошкін І.О.) відзначено Золотою медаллю XIII Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті – 2021».